

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Łęczycy, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Wojciech Wysoczyński

Protokolant: sek. sąd. Joanna Kaczyńska

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016 roku, w Ł., na rozprawie,

sprawy z powództwa O. P. (1), M. P. (1), M. P. (2), H. P. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz O. P. (1) kwotę 20.000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo O. P. (1) w pozostałej części;
3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz O. P. (1) kwotę 1.738,55 zł (jeden tysiąc siedemset trzydzieści osiem złotych 55/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. P. (1) kwotę 6.000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;
5. oddala powództwo M. P. (1) w pozostałej części;
6. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. P. (1) kwotę 841,90 zł (osiemset czterdzieści jeden złotych 90/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
7. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz H. P. (1) kwotę 6.000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;
8. oddala powództwo H. P. (1) w pozostałej części;
9. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz H. P. (1) kwotę 841,90 zł (osiemset czterdzieści jeden złotych 90/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
10. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. P. (2) kwotę 3.000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;
11. oddala powództwo M. P. (2) w pozostałej części;
12. nie obciąża M. P. (2) kosztami procesu w zakresie oddalonej części powództwa.

Sygnatura akt I C 512/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 listopada 2015 roku, powodowie O. P. (1), M. P. (1), M. P. (2) i H. P. (1) reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika – radcę prawnego wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. następujących kwot:

- kwoty 31.000 zł na rzecz O. P. (1) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;
- kwoty 10.000 zł na rzecz M. P. (1) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;
- kwoty 10.000 zł na rzecz M. P. (2) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;
- kwoty 10.000 zł na rzecz H. P. (1) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że przedmiotowe kwoty stanowią zadośćuczynienie za doznaną krzywdę powodów w związku ze śmiercią Z. P. (1) w wypadku komunikacyjnym z dnia 17 listopada 1997 roku. Nadto powodowie, wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów procesu (d. pozew – k. 2-9).

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 listopada 2015 roku, pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie wszystkich powództw, oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany kwestionował powództwo co do wysokości. Nadto kwestionował początkowy termin naliczania odsetek ustawowych (d. odpowiedź na pozew – k. 45-49).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 listopada 1997 roku doszło do wypadku komunikacyjnego. Kierujący samochodem marki F. (...) M. M. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, dokonując manewru wyprzedzania pojazdu (...) przez oznakowanym zakrętem w lewo, czym wymusił pierwszeństwo przejazdu i doprowadził do zdarzenia czołowego z prawidłowo nadjeżdżającym z przeciwnego kierunku jazdy ciągnikiem siodłowym marki J. wraz z naczepą, na skutek czego pasażer pojazdu Z. P. (1) w wyniku doznanych obrażeń ciała poniósł śmierć na miejscu (bezsporne, odpis wyroku IV K 1232/98 k. 20-21).

W dacie śmierci Z. P. (1) miał 64 lata (bezsporne).

Prowadzący pojazd marki F. posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych z mocy umowy zawartej z pozwanym (bezsporne).

Z. P. (1) był ojcem powoda O. P. (1), dziadkiem powodów M. P. (2) i M. P. (1) oraz teściem powódki H. P. (1) (bezsporne).

Od 1978 roku Z. P. (1) mieszkał i pracował w C. do której przeprowadził się z Ł. z uwagi na otrzymany awans służbowy. W 1980 roku do C. przeprowadził się również powód O. P. (1), albowiem również w tym mieście podjął pracę zarobkową. (zez. powoda O. P. 00:04).

W 1987 roku powód O. P. (1) zawarł związek małżeński z powódką H. P. (1). Po ślubie małżonkowie zamieszkali w mieszkaniu razem z ojcem Z. P. (1). Powodowie wraz ze Z. P. (2) prowadzili wspólne gospodarstwo domowe (zez. powódki H. P. 00:15).

W 1987 roku powodom urodził się pierwszy syn - M. P. (1). Z. P. (1) pomagał powodom w opiece nad wnukiem, angażował się w sprawy rodzinne powodów, zwłaszcza w wychowanie jedyne wnuka. Wspomagał rodzinę syna finansowo (zez. św. T. P. 00:33).

W 1991 roku, z uwagi na utratę pracy przez O. P. (1) powodowie wyprowadzili się z C. do Ł.. Pomimo tego, utrzymywali ze Z. P. (1) regularny kontakt. Powodowie odwiedzali Z. P. średnio 2-3 razy tygodniowo. Dodatkowo wszystkie

uroczystości rodzinne rodzina spędzała wspólnie. W wakacje i ferie powodowie odwiedzali na dłużej Z. P. (1) w C. (zez. powoda O. P. 00:04).

Z. P. (1) nadal wspomagał rodzinę finansowo, zwłaszcza w okresie gdy O. P. (1) poszukiwał pracy (zez. św. T. P. 00:33).

W (...) urodził się powód M. P. (2). Z. P. (1) również opiekował się powodem w czasie gdy rodzina się spotykała (zez. św. T. P. 00:33:33/.

W dacie śmierci ojca powód O. P. (1) miał 33 lata. Był bardzo zżyty z ojcem. Ojciec stanowił dla powoda oparcie, doradzał powodowi. Powód mocno przeżył śmierć ojca. Po śmierci ojca powód nie korzystał z pomocy psychiatry ani psychologa (zez. powoda O. P. 00:10:50).

W dacie śmierci teścia H. P. (1) miała 29 lat. Powódka śmierć teścia mocno przeżyła, albowiem z uwagi na wcześniejsze wspólne zamieszkiwanie z teściem związała się z nim emocjonalnie. Do teścia zwracała się „tato”. Po śmierci teścia powódka nie korzystała z pomocy psychiatry ani psychologa (zez. powódki H. P. 00:19).

W dacie śmierci dziadka powód M. P. (1) miał 9 lat. Był zżyty z dziadkiem. Dziadek zabierał wnuka na spacer i wspólne wycieczki rowerowe. (zez. powoda M. P. 00:27). Powód mocno przeżył śmierć dziadka (zez. św. T. P. 00:33).

Wyrokiem z dnia 24 lutego 1999 roku, wydanym w sprawie IV K 1232/98 przez Sąd Rejonowy w Częstochowie sprawca wypadku M. M. został uznany za winnego popełnienia czynu wypełniającego dyspozycję art. 177 § 2 k.k. i za to na podstawie przywołanego artykułu wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby 3 lat (kserokopia wyroku k. 20-21).

W piśmie z dnia 10 grudnia 2014 roku, pełnomocnik powodów dokonał zgłoszenia szkody pozwanemu (pismo k. 56-59).

W dniu 16 grudnia 2014 roku, pozwany wypłacił powodowi O. P. (1) kwotę 9.000 złotych tytułem zadośćuczynienia (decyzja k. 24-25).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych dokumentów, których wiarygodność w ocenie Sądu nie budzi wątpliwości oraz wzajemnie niesprzecznych i koherentnych zeznań świadków I. J. i T. P. oraz zeznań powodów: O. P. (1), H. P. (1) i M. P. (1).

Postanowieniem z dnia 15 marca 2016 roku, Sąd oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa na okoliczność czy 2,5 letnie dziecko ma świadomość nieodwracalności śmierci oraz czy zdaje sobie sprawę z utraty więzi będącej skutkiem śmierci członka rodziny. Teza dowodowa na jaką został zgłoszony dowód ma charakter zbyt ogólny, aby była przydatna do rozstrzygnięcia. W konsekwencji przeprowadzenie powyższego dowodu przy tak sformułowanej tezie dowodowej jest bezprzedmiotowe i zmierza jedynie do przedłużenia postępowania. Dodatkowo zwrócić należy uwagę, że niezależnie od tego czy wówczas małoletni powód miał czy też nie miał świadomość nieodwracalności śmierci dziadka bezspornym jest, że w przypadku powoda w wyniku śmierci Z. P. doszło do zerwania więzi rodzinnej, a więc doszło do naruszenia dobra osobistego powoda, która skutkuje zasądzeniem zadośćuczynienia za doznana krzywdę na jego rzecz.

Sąd zważył co następuje:

Powództwa zasługiwały na uwzględnienie w części.

Nie ulega wątpliwości, iż pozwany odpowiada w zakresie odpowiedzialności OC sprawcy wypadku. Pozwany zresztą nie kwestionował podstawy swej odpowiedzialności w toku niniejszego postępowania.

W niniejszej sprawie zasada odpowiedzialności pozwanego oparta jest na umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej - art. 822§1 k.c., przepisie - art. 436 k.c.

Uchwałą Sądu Najwyższego z 22 października 2010 r., III CZP 76/10, przyjęto, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną przed 3 sierpnia 2008 r. krzywdę, w następstwie naruszenia deliktem dobra osobistego, w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej ją ze zmarłym. Sąd Najwyższy wskazał, że wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. jest nie tylko wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wprowadzeniem tego przepisu, ale także dokonania zmiany w ogólnej regule wynikającej z art. 448 k.c. przez zwężenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia. Gdyby nie wprowadzono art. 446 § 4 k.c. roszczenia tego mógłby dochodzić każdy, a nie tylko najbliższy członek rodziny. Uchwała spotkała się w doktrynie zarówno z aprobatą jak i z krytyką, ale zainicjowany w niej kierunek wykładni znalazł kontynuację w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por.np. wyroki z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10 i z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10).

Istniejącą w tym zakresie linię orzecznictwa dobitnie potwierdza postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2014 r. sygn. akt III CZP 2/14.

Analogicznie przedstawia się sytuacja w odniesieniu do zagadnienia, dotyczącego odpowiedzialności ubezpieczyciela sprawy wypadku komunikacyjnego za wypłatę zadośćuczynienia osobie najbliższej, na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Powstające na tym tle wątpliwości rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 listopada 2012 r., III CZP 67/12 (OSNC 2013, nr 4, poz. 45), przyjmując, że § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów nie wyłącza z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c.

Sąd Najwyższy odniósł się również do identyfikacji dobra osobistego naruszonego w razie śmierci osoby najbliższej wskutek czynu niedozwolonego. Uznał, że tym dobrem jest szczególna emocjonalna więź rodzinna między najbliższymi, a ponieważ dochodzi do naruszenia własnego dobra osobistego osób bliskich zmarłego, to są oni bezpośrednio poszkodowani czynem sprawcy. Przedstawione stanowisko zaakceptował Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12 (OSNC 2013, nr 7-8, poz. 84).

Podlegające ochronie dobro osobiste, do którego naruszenia dochodzi w razie śmierci osoby bliskiej, określił jako szczególną emocjonalną więź rodzinną między najbliższymi. Podjęcie przez Sąd Najwyższy w pełni zgodnych uchwał z dnia 7 listopada 2012 r., III CZP 67/12 i z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12, w których jednoznacznie przyjęto, że żadne unormowania nie wyłączały z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c., usunęło nasuwające się na tym tle wątpliwości interpretacyjne.

Nie ma podstaw do odstąpienia od tej linii orzecznictwa, dominującej także w orzecznictwie sądów powszechnych.

Przepis art. 448 k.c. stanowi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę na wskazany cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Katalog dóbr osobistych określonych w treści art. 23 k.c. ma charakter otwarty. Przesądza o tym treść art. 23 k.c. a zwłaszcza użyty przez ustawodawcę zwrot „w szczególności”.

Jak uprzednio zaznaczono istniejąca linia orzecznictwa SN potwierdziła, iż więź rodzinna jest dobrem osobistym, którego naruszenie może skutkować zasądzeniem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010

r., IV CSK 307/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 537/10), a także prawo wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 grudnia 2007 r., I ACa 1137/07).

Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji RP stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Wiąż rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie, obejmujące sferę materialną i niematerialną.

Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. W konkretnym stanie faktycznym spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Za taką oceną przemawia dodatkowo art. 446 § 4 k.c., który zezwala obecnie na uzyskanie zadośćuczynienia od osoby odpowiedzialnej za śmierć osoby bliskiej bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek dodatkowych przesłanek, poza wymienionymi w tym przepisie.

Mając na uwadze przedstawione powyżej rozważania, uznać należy, że strona pozwana, jako ubezpieczyciel odpowiada także za naruszenie dóbr osobistych powodów spowodowane śmiercią Z. P., będącą wynikiem deliktu.

Zgodnie z art. 448 k.c. zadośćuczynienie winien sąd przyznać w odpowiedniej wysokości.

Ustawodawca poza wskazaniem, iż kwota przyznana tytułem zadośćuczynienia winna być „odpowiednia” nie wskazuje innych zasad ustalenia jej wysokości (posiłkować w tym zakresie należy się orzecznictwem i poglądami wypracowanymi na tle stosowania art. 445, 448, 23 i 24 k.c.). Orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie wskazuje natomiast, iż przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze całokształt okoliczności sprawy nie wyłączając takich czynników jak: wiek poszkodowanego, rozmiar doznanej krzywdy, stopień cierpień psychicznych, ich intensywność, czas trwania, długotrwałość. Kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Rolą zadośćuczynienia jest bowiem złagodzenie doznanej niewymiernej krzywdy poprzez wypłacenie nie nadmiernej lecz odpowiedniej sumy, w stosunku do doznanej krzywdy. Ustalenie jej wysokości powinno być jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy dokonane w ramach rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa przy uwzględnieniu, iż wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

Uwzględniając stopień cierpień powodów, które jak wynika z treści zeznań powodów mają nadal wpływ na ich życie, nieodwracalność skutków powstałych wskutek śmierci Z. P., zmiany w sferze psychicznej jakie zaszły u powodów po wypadku, uzasadniają zdaniem Sądu, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda O. P. (1) dalszej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 20.000 złotych, na rzecz powódki H. P. (1) 6.000 złotych, na rzecz M. P. (1) w wysokości 6.000 złotych, a na rzecz M. P. (2) kwoty 3.000 złotych.

Skutki śmierci Z. P. rozciągają się wszak na całe życie powodów i nie doznają ograniczeń czasowych. Śmierć ojca, dziadka, teścia była dla powodów zdarzeniem identyfikowalnym jednoznacznie jako tragiczne i nagłe. Wypadek spowodował utratę osoby dla powodów ważnej i znaczącej, z którą mieli bliski kontakt. Śmierć Z. P. zapewne spowodowała utratę jednych z ważnych osób w ich życiu, zmieniła atmosferę i strukturę rodziny, co dla powodów niewątpliwie ma istotne znaczenie. Powodowie doznali naruszenia dobrostanu emocjonalnego i psychicznego. Bliskość rodziny bezsprzecznie stanowi rodzaj wsparcia psychologicznego, daje poczucie bezpieczeństwa.

Powód O. P. (1) był bardzo zżyty z ojcem. Ojciec stanowił dla powoda oparcie, doradzał powodowi, wspierał powoda i jego rodzinę, w tym również finansowo. Powód mocno przeżył śmierć ojca.

Również powódka śmierć teścia mocno przeżyła, albowiem z uwagi na wcześniejsze wspólne zamieszkiwanie z teściem związała się z nim emocjonalnie.

Jak wynika z poczynionych ustaleń, powód M. P. (1) mimo młodego wieku mocno przeżył śmierć dziadka.

W świetle powyższych okoliczności brak jest podstaw do uwzględnienia stanowiska pozwanego, natomiast stanowisko powodów co do wysokości zadośćuczynienia należało uznać za zasadne częściowo.

W ocenie Sądu dalsza kwota 20.000 złotych dla O. P. (1), kwoty po 6.000 złotych dla H. P. (1) i M. P. (1) oraz kwota 3.000 złotych dla M. P. (2) odpowiada aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa. Zdaniem Sądu zważywszy na wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz wysokość innych świadczeń socjalnych tak określone zadośćuczynienie stanowi odczuwalną wartość.

Oceniając zasadność wysokości żądania powodów w zakresie zadośćuczynienia wskazać należy, że utrata bliskiej osoby w tragicznym zdarzeniu nie podlega żadnej wycenie. Nie ma żadnych mierników, które pozwoliłyby ocenić wartość cierpienia osób po utracie najbliższych. Na rozmiar krzywdy i cierpienia osoby bliskiej ma wpływ także to, że śmierć jest nagła, nieprzewidziana, spowodowana wyłącznie działaniem innej, obcej osoby.

Jednakże należy podkreślić, że dochodzone w pozwie kwota są zawyżone.

Mimo cierpień, wywierających wpływ na psychikę związanych z przeżyciami po śmierci Z. P., funkcjonowanie powodów jest prawidłowe.

Stan psychiczny powodów po śmierci Z. P. był i jest typowym w takich sytuacjach, na co wskazuje zgromadzony materiał dowodowy znajdujący swoje odzwierciedlenie w stanie faktycznym wskazanym w tym uzasadnieniu. Powodowie zareagowali i przeżyli śmierć bliskiego członka rodziny w sposób typowy dla tej sytuacji. Śmierć Z. P. nie oddziaływała w sposób wyjątkowo ujemny, drastyczny, na stan emocjonalny powodów. Nie była przyczyną dalej idących negatywnych następstw skutkujących w życiu emocjonalnym, prywatnym, a w konsekwencji w życiu zawodowym powodów. Powodowie odczuwali ból i smutek, jednakże to odczucia naturalnie związane z tego typu sytuacją. Zauważyć należy, że po wypadku żaden z powodów nie korzystał z opieki psychiatrycznej ani psychologicznej.

Zwrócić należy uwagę, że w dacie wypadku powodowie O. P. i H. P. byli osobami dorosłymi, zamieszkującymi oddzielnie i prowadzącymi oddzielne gospodarstwo domowe. Dodatkowo od ojca, teścia, dziadka minęło 19 lat zatem upływ czasu wpłynął na złagodzenie cierpień powodów i pozwolił im przystosować się do nowej sytuacji.

W ocenie sądu, ustalone i zasądzone w pkt 1, 4,7 i 10 wyroku spełnią swoje zadanie kompensacyjne poniesionej przez powodów krzywdy.

Jednocześnie podkreślić należy, że powód M. P. (2) nie stawił się na rozprawę w dniu 15 marca 2016 roku będąc na termin wezwanym celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania. Postawa procesowa powoda uniemożliwiła Sądowi ustalenie dodatkowych okoliczności mających istotny wpływ na wysokość zadośćuczynienia. Z uwagi na powyższe zasądzona kwota podlegała stosowanemu miarkowaniu, a w konsekwencji obniżeniu.

O należnych odsetkach ustawowych, Sąd orzekł zgodnie z brzmieniem przepisów art. 359 § 1 k.c., 481§1 k.c., art. 455 k.c. i 817 § 1 k.c. oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie, z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej, bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 k.c., wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. Rozmiar szkody, a tym samym wysokość zgłoszonego żądania podlega weryfikacji w toku procesu, nie zmienia to jednak faktu, że chodzi o weryfikację roszczenia wymagalnego już w dacie zgłoszenia, a nie dopiero w dacie sprecyzowania kwoty i przedstawienia dowodów / por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2012r., sygn. akt V CSK 57/11, LEX nr 1147804 /.

W niniejszej sprawie strona powodowa zgłosiła szkodę ubezpieczycielowi pismem z dnia 10 grudnia 2014 roku, przy czym z materiału dowodowego nie wynika w jakiej dacie przedmiotowe pismo doręczono stronie pozwanej. Natomiast w dniu 16 grudnia 2014 roku, pozwany wypłacił powodowi O. P. (1) kwotę 9.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, odmawiając wypłaty kwoty zadośćuczynienia pozostałym powodom. Datą początkową naliczania odsetek ustawowych winien zatem być dzień 16 stycznia 2015 roku t.j. termin 30 dni naliczany od daty wydania decyzji przez pozwanego. Wbrew obowiązkowi wynikającemu z treści art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. strona powodowa nie wykazała, iż termin naliczenia odsetek ustawowych rozpoczynał się w dniu oznaczonym w pozwie, zwłaszcza nie przedstawiła w jakiej dacie wpłynęło do pozwanego zawiadomienie o szkodzie. Termin 16 grudnia 2014 roku, nie wynika zarówno z przepisów prawa materialnego, jak również ta data nie znajduje uzasadnienia w dokumentacji przedstawionej przez stronę powodową i pozwaną. Wobec powyższego jako początek biegu terminu naliczania odsetek ustawowych przyjęto dzień 16 stycznia 2015 roku.

O kosztach procesu co do roszczeń powodów O. P. (1), H. P. (1) i M. P. (1) Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.

W razie współuczestnictwa formalnego (art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c.), do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez współuczestników reprezentowanych przez jednego pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym zalicza się jego wynagrodzenie ustalone odrębnie w stosunku do każdego współuczestnika / por. Uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 lipca 2015 r. III CZP 29/15, SIP Legalis numer 1263393/.

Mając powyższe na uwadze w pkt. 3 wyroku zasądzono od pozwanego na rzecz powoda O. P. (1) kwotę 1.738,55 złotych. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (art. 100 k.p.c.) strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu w jakim przegrały sprawę, a zatem powód w 35 %, pozwany w 65 %. Koszty procesu w przypadku powoda O. P. (1) wyniosły łącznie 6.367 zł, w tym po stronie powoda 3.967 zł, a po stronie pozwanego po 2.417 zł. Powoda, zgodnie z podaną zasadą powinny obciążać w kwocie 2.228,45 zł (6.367 zł x 35 %), skoro jednak faktycznie poniósł koszty w kwocie 3.967 zł powodowi należy się zwrot w kwocie 1.738,55 zł. Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie 3 wyroku.

W przypadku powodów H. P. (1) i M. P. (1) wyliczenie kosztów przedstawia się następująco; Koszty procesu w przypadku obydwójga powodów wyniosły łącznie po 2.917 zł, w tym po stronie każdego z powodów po 1.717 zł, a po stronie pozwanego po 1.200 zł. Powodów, zgodnie z podaną zasadą powinny obciążać w kwocie po 875,10 zł, skoro jednak faktycznie każde z powodów poniósł koszty w kwocie 1.717 zł każdemu z powodów należy się zwrot w kwocie 841,90 zł / 1.717 zł – 875,10 zł. / . Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie 6 i 9 wyroku.

O kosztach procesu w zakresie oddalonej części powództwa M. P. (2) orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

Przepis art. 102 k.p.c. ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór (zob. wyroki SN: z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, Lex nr 584735 i z dnia 27 maja 2010 r., II PK 359/09, Lex nr 603828 oraz postanowienia SN: z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11, Lex nr 1044004 i z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12, Lex nr 1164739).

W niniejszej sprawie względy słuszności i sprawiedliwości przemawiają przeciwko obciążaniu powoda M. P. (2) kosztami procesu poniesionymi przez ich przeciwnika. Należy zważyć ocenę charakteru dochodzonego roszczenia o zadośćuczynienie mających kompensować krzywdę powoda doznaną w wyniku wypadku.

W tej sytuacji zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania stanowiłoby nadmierne obciążenie powoda i w znacznym stopniu niwelowałoby kompensującą funkcję wypłaconego powodowi zadośćuczynienia.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie 12 wyroku.